

D E C I Z I E

14 mai 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul: Valeriu Doagă

Judecătorii: Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de către societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” împotriva societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată cu privire la recunoașterea dreptului de retenție asupra rețelelor de gazificare, recunoașterea și atribuirea statutului de titular al dreptului de retenție și încasarea cheltuielilor de judecată, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014, prin care s-a respins demersul de repunere în termenul pentru înlăturarea neajunsurilor la cererea de apel și s-a restituit cererea de apel

c o n s t a ț ă

La 25 februarie 2013 societatea cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată cu privire la recunoașterea dreptului de retenție asupra rețelelor de gazificare, recunoașterea și atribuirea statutului de titular al dreptului de retenție și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-4).

În motivarea acțiunii societatea cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” a indicat că la 01 noiembrie 2010 a încheiat cu societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată acord cu privire la stabilirea mecanismului de lucru privind activitatea de distribuție și furnizare a gazelor naturale în orașul Telenești ca urmare a solicitării de către ultima pe motivul sistării temporare a licenței pentru distribuirea și furnizarea gazelor naturale.

Acordul respectiv a fost încheiat cu scopul de a asigura furnizarea fiabilă a gazelor naturale în orașul Telenești satul Mihalașa pentru perioada în care societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată i-a fost suspendată licența pentru furnizarea și distribuirea de gaze naturale la tarife nereglementate.

Punctul 2.1. al acordului din 01 noiembrie 2010 prevede că transmiterea rețelelor de distribuire a gazelor naturale în posesiune și folosință s-a făcut cu titlu gratuit.

Astfel, a obținut rețelele de distribuire a gazelor naturale în mod legal fiind îndreptățită de a le reține până la recuperarea datoriilor.

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică a adoptat hotărârea nr. 388 din 02 noiembrie 2010, prin care a suspendat licența seria AA nr. 0018800 din 18 mai 2007 eliberată societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată pentru genul de activitate distribuția gazelor naturale la tarife reglementate pentru perioada de la 02 noiembrie 2010 până la 02 mai 2011.

Prin aceeași hotărâre societatea cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” a substituit societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată ca furnizor de gaze.

La 18 mai 2012 termenul de valabilitate a licenței pentru distribuția gazelor naturale la tarife reglementate eliberată societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a expirat.

Societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată nu a solicitat în modul prevăzut de lege prelungirea termenului de valabilitate a licenței respective și nu mai este în drept de a livra gaze naturale la tarife reglementate.

În raport cu societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată deține calitate de creditor fapt care determină reținerea rețelelor de distribuire a gazelor naturale pînă la executarea de către debitor a obligațiilor sale pecuniare ajunse la scadență.

Debitorul societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată recunoaște datoria care derivă din furnizarea de gaze naturale.

Dreptul de retenție după natura juridică este un drept real imperfect ceea ce presupune că este pasibil de recunoaștere conform art. 11 lit. a) Codul civil.

Un mijloc eficient și real a creditorului de a obține dreptul ca creanța să fie valorificată este reținerea bunului de către acesta și recunoașterea în activul său a dreptului real de retenție.

Dreptul de retenție fiind un drept indivizibil presupune că retenția se extinde asupra întregii rețele de gazificare pînă la executarea deplină a creanțelor creditorului.

Cere reclamanta societatea cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” recunoașterea dreptului de retenție asupra rețelelor de gazificare a orașului Telenești satul Mihalașa ce aparțin în drept de proprietate societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată, recunoașterea și atribuirea statutului de titular al dreptului de retenție asupra rețelelor de gazificare respective și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 04 octombrie 2013 societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a depus acțiune reconvențională împotriva societății cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” cu privire la obligarea pîrteii de a executa Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 413 din 03 mai 2011, încasarea în beneficiul său a sumei de 875723 lei pentru uzura rețelelor de gazificare, venitului ratat în sumă de 1734875 lei și taxei de stat în beneficiul statului (f.d. 81-85).

La 02 octombrie 2013 în ședința de judecată a primei instanțe s-a respins cererea societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată de admiterea a acțiunii reconvenționale pentru examinare concomitent cu acțiunea inițială depusă (f.d. 97 verso).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 octombrie 2013 s-a admis integral acțiunea societății cu răspundere limitată „Orhei-Gaz”.

S-a recunoscut societății cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” dreptul de retenție asupra rețelelor de gazificare a orașului Telenești satul Mihalașa ce aparțin în drept de proprietate societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată.

S-a recunoscut și atribuit societății cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” statutul de titular al dreptului de retenție asupra rețelelor de gazificare respective.

S-a încasat de la societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată în beneficiul societății cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” cheltuielile de judecată constituite din taxa de stat achitată în sumă de 270 lei (f.d. 98).

La 05 noiembrie 2013 societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 octombrie 2013 (f.d. 108).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 05 decembrie 2013 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 202,5 lei pînă la 10 ianuarie 2014 (f.d. 111-112).

Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 28 ianuarie 2014 a respins demersul de repunere în termenul de înlăturare a neajunsurilor și a restituit societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată apelul declarat pe motiv că nu a îndeplinit în termenul acordat neajunsurile indicate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 05 decembrie 2013 (f.d. 128-130).

La 19 martie 2014 societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014, solicitînd casarea acesteia și restituirea pricinii la rejudecare în instanța de apel (f.d. 134-135).

În motivarea recursului societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a invocat că a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău 05 decembrie 2013, prin care nu s-a dat curs cererii de apel la 30 decembrie 2013 și nu a avut suficient timp pentru a redacta apelul motivat fiind perioada sărbătorilor de iarnă.

Consideră că astfel i se îngrădește dreptul la un proces echitabil și la un recurs efectiv.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinînd argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este neîntemeiat și urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din actele pricinii rezultă că la 25 februarie 2013 societatea cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată cu privire la recunoașterea dreptului de retenție asupra rețelelor de gazificare, recunoașterea și atribuirea statutului de titular al dreptului de retenție și încasarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-4).

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 octombrie 2013 s-a admis integral acțiunea societății cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” (f.d. 98).

La 05 noiembrie 2013 societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 07 octombrie 2013 (f.d. 108).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordînd apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

În conformitate cu art. 110 Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța

(judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău 05 decembrie 2013 nu s-a dat curs cererii de apel și s-a acordat termen societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată pentru prezentarea apelului motivat și achitarea taxei de stat în sumă de 202,5 lei pînă la 10 ianuarie 2014 (f.d. 111-112).

Încheierea instanței de apel a fost recepționată de către societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată la 30 decembrie 2013, fapt confirmat prin avizul de recepție recomandat (f. d. 115).

La 10 ianuarie 2014, în termenul acordat de instanța de apel societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a achitat taxa de stat pentru depunerea apelului, însă nu a prezentat apelul motivat neîndeplinind astfel neajunsurile indicate de instanța de judecată (f.d. 117).

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă expres prevede că părțile sînt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Contrar acestor prevederi legale, societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată nu a dat dovadă de diligență, nu a manifestat interes de soarta dosarului și în termenul acordat nu a prezentat apelul motivat.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

Dat fiind că societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată nu a îndeplinit indicațiile din încheierea judecătorească de a nu da curs cererii de apel și nu a prezentat cererea de apel motivată, Curtea de Apel Chișinău legal a restituit cererea de apel.

Argumentele societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată că a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău 05 decembrie 2013, prin care nu s-a dat curs cererii de apel la 30 decembrie 2013 și nu a avut suficient timp pentru a redacta apelul motivat fiind perioada sărbătorilor de iarnă nu pot fi reținute.

La materialele dosarului sunt probe că societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a recepționat hotărîrea integrală a primei instanțe la 07 noiembrie 2013, fapt confirmat prin avizul de recepție recomandat (f. d. 107).

Așadar, societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată a avut suficient timp de la 07 noiembrie 2013 pînă la 10 ianuarie 2014 pentru a se expune asupra motivelor de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului și documentele confirmative.

Recurentul nu a prezentat probe că de la data primirii hotărîrii integrale și de la data recepționării copiei încheierii din 05 decembrie 2013 a fost în imposibilitate de a prezenta apelul motivat.

Mai mult ca atît, în termen pînă la 10 ianuarie 2014 societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată nu s-a adresat instanței de apel cu solicitarea de a prelungi termenul acordat din cauză că este în imposibilitate de a prezenta motivele apelului.

Or, art. 115 Codul de procedură civilă expres prevede că la cererea participanților la proces, instanța judecătorească (judecătorul) poate prelungi termenul de procedură.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință, a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea hotărârea Ponomaryov vs Ucraina nr.3236/03 din 03 aprilie 2008).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că instanța de apel corect a respins demersul de repunere în termenul de înlăturare a neajunsurilor și a restituit societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată cererea de apel, iar argumentele invocate în cererea de recurs poartă caracter declarativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul este neîntemeiat și necesită să fie respins cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către societatea comercială „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de societatea cu răspundere limitată „Orhei-Gaz” împotriva societății comerciale „Gazinstal-04” societate cu răspundere limitată cu privire la recunoașterea dreptului de retenție asupra rețelelor de gazificare, recunoașterea și atribuirea statutului de titular al dreptului de retenție și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte,
Judecătorul:

Valeriu Doagă

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan